

Policy Brief Nr.2, decembrie 2025

Probabil da, probabil nu; cu siguranță da, cu siguranță nu: ce indică datele despre intențiile de emigrare din Republica Moldova

Tatiana Tabac, doctor în economie

Contextul migrației internaționale

Dinamica migrației externe din ultimul deceniu (2014–2023) este caracterizată de un sold migrațional negativ persistent, care a cumulat –370,3 mii persoane. Tendința generală indică o intensificare continuă a migrației, cu fluctuații determinate de șocuri externe. Un moment atipic a fost anul 2020, când, pe fondul pandemiei COVID-19 și al restricțiilor de mobilitate, s-a înregistrat cel mai scăzut sold migrațional negativ din istoria recentă a țării (–7,3 mii persoane), ceea ce a reprezentat mai degrabă o pauză temporară. În contrast, anul 2022 a marcat cel mai ridicat sold migrațional negativ (–63 mii persoane).

Migrația este deosebit de intensă în rândul populației tinere. Sporul migrațional negativ al persoanelor cu vârste între 15 și 34 de ani a constituit –214,5 mii persoane în perioada 2014–2023, reprezentând aproximativ 58% din soldul migrațional total.

Rezumatul constatărilor

Acest policy brief sintetizează principalele constatări ale analizei intențiilor de emigrare ale populației, realizată în baza datelor Studiului Generații și Gen, desfășurat în două valuri, în 2020 și 2024. Rezultatele demonstrează că intențiile de emigrare rămân ridicate, în special în rândul tinerilor aflați în educație sau la început de carieră, fiind influențate nu doar de factori economici obiectivi, ci și de percepții privind stabilitatea, predictibilitatea și valori culturale. Aceste intenții reprezintă un semnal timpuriu esențial pentru fundamentarea unor intervenții de politică publică orientate spre prevenție și retenție. Studiul a fost realizat în cadrul proiectului 24.80012.0807.11TC „Facilitarea politicilor demografice prin explorarea datelor Studiului Generații și Gen”, finanțat de ANCD.

De ce contează intențiile de emigrare

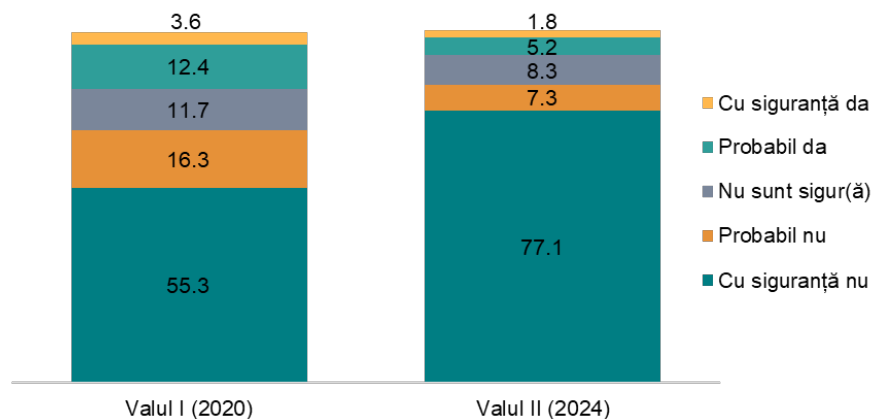
Emigrarea nu începe odată cu plecarea efectivă din țară. Ea începe mai devreme – în mintea oamenilor, sub forma unei intenții. Intenția de a emigra reprezintă un semnal timpuriu al nemulțumirilor acumulate și al lipsei de perspective percepute în țară. Din acest motiv, analiza intențiilor de emigrare oferă un avantaj strategic pentru politicile publice – permite realizarea intervențiilor înainte ca decizia de plecare să devină ireversibilă.

Ce arată datele despre intențiile de emigrare

Rezultatele studiului Generații și Gen realizat în 2020 indică faptul că circa 16% din populația Republicii Moldova intenționează să emigreze în următorii trei ani (răspunsurile „probabil da” și „cu siguranță da”). Acest nivel al intențiilor de emigrare este deosebit de ridicat pe fondul unor fluxuri de emigrație deja accentuate și depășește semnificativ nivelurile înregistrate în majoritatea țărilor din regiune participante la sondaj.

Scăderea intențiilor generale de emigrare este influențată parțial de factori metodologici. Valul II GGS (2024) are caracter panel și nu a inclus respondenți noi, fiind intervievați exclusiv participanții din valul I (2020). Astfel, populația cu unele dintre cele mai ridicate intenții de migrației – vârstele 15-18 ani – nu a fost reprezentată în eșantionul valului doi, ceea ce contribuie la reducerea nivelului general al intențiilor de emigrare în rândul populației. În plus, o parte dintre intențiile de emigrare declarate în 2020 au fost realizate până în 2024.

Datele dezagregate pe variabile sociodemografice indică menținerea tiparelor migraționale pe parcursul celor două valuri.

Figura 1. Distribuția răspunsurilor la întrebarea „În următorii 3 ani, intenționați să vă mutați într-o altă țară?”

Analiza pe caracteristici sociodemografice indică diferențe clare în intențiile de emigrare între diverse grupuri de populație:

- **Intențiile de emigrare sunt mai frecvente în rândul bărbaților și al populației din mediul urban.** Aproape unul din cinci bărbați (19,4%) declară intenții de emigrare, comparativ cu 13% dintre femei. Diferențele sunt și mai pronunțate în funcție de mediul de reședință: 21.6% dintre respondenții din mediul urban intenționează să emigreze, față de 12.8% în rural.
- **Intenția de emigrare este concentrată puternic în rândul tinerilor și scade treptat odată cu creșterea vârstei.** Circa 31% dintre tinerii de 15-19 ani și 29.5% dintre cei de 20-29 de ani declară intenții de emigrare. Proporția

Cine intenționează cel mai mult să emigreze

Rolul factorilor sociodemografici

scade la 22.4% în rândul persoanelor de 30-39 de ani și la 13.6% pentru grupa 40-49 de ani.

- **Persoanele cu studii superioare sunt, în medie, mai intenționate să emigreze decât cele cu un nivel mai scăzut de educație.** Fiecare al cincilea respondent cu studii superioare (20.5%) a declarat intenții de emigrare.
- **Intențiile de emigrare sunt mai pronunțate în rândul persoanelor aflate în educație sau formare** (34.2%), precum și în rândul celor care s-au declarat lucrători independenți sau pe cont propriu (21.9%) sau șomeri (21.1%). De asemenea, acestea sunt înalte în egală măsură la persoanele angajate (18.4%), cât și a celor care se află în concediu de îngrijire a copilului (18.6%) sau de maternitate (15.8%).
- Analiza statutului ocupațional demonstrează **intenții de emigrare deosebit de ridicate în rândul:**
  - *femeilor aflate în educație și formare* (37%), comparativ cu bărbații (31%);
  - *persoanelor din mediul urban aflate în educație și formare* (40,3%), comparativ cu cele din rural (29,1%);
  - *tinerilor de 15-19 ani (30%) și 20-29 de ani (40%) aflați în educație sau formare;*
  - *lucrătorilor independenți din mediul urban* (35%), comparativ cu cei din rural (14.5%);
  - *șomerilor de 20-29 de ani (35%), 30-39 de ani (27.1%), precum și celor din mediul urban (27.2%);*
  - *persoanelor angajate cu vârsta de 20-29 de ani (29.3%) și 30-39 de ani (24.6%) și a bărbaților angajați (22%), comparativ cu femeile (14%);*
  - *respondenților din mediul urban aflați în perioada de îngrijire a copiilor (23.9%), comparativ cu cei din mediul rural (17.4%);*

Intențiile de emigrare sunt strâns legate de modul în care oamenii își percep situația economică, nu doar de nivelul obiectiv al veniturilor.

- Persoanele care declară că se confruntă cu dificultăți în acoperirea cheltuielilor curente sunt cu 33% mai predispuse să intenționeze emigrarea decât cele care afirmă că se descurcă ușor sau foarte ușor. Cu cât dificultățile financiare sunt percepute ca fiind mai persistente, cu atât crește probabilitatea ca emigrarea să fie o opțiune.
- În același timp, persoanele care anticipează că situația lor financiară va rămâne stabilă sunt cu 41% mai puțin înclinate să-și planifice plecarea.
- Per ansamblu, rezultate arată că emigrarea nu este determinată exclusiv de sărăcie, ci mai degrabă de aspirația de a îmbunătăți nivelul de trai și de a valorifica mai bine competențele și resursele economice într-un context socioeconomic mai avansat.

Intențiile de emigrare sunt influențate și de factorii culturali și valorici. Persoanele cu un nivel mai scăzut de religiozitate manifestă intenții de emigrare de aproximativ două ori mai ridicate comparativ cu cele foarte religioase. Un nivel redus de religiozitate este asociat cu o deschidere mai mare către mobilitate, persoanele mai puțin religioase par mai dispuse să exploreze oportunități în afara țării, fiind mai flexibile în raport cu normele tradiționale și atașamentele comunitare.

Rolul factorilor economici

Rolul factorilor cultural-valorici

MESAJE- CHEIE PENTRU POLITICI

- Intențiile de emigrare rămân ridicate, în pofida unei scăderi recente arătate de ultimul sondaj.
- Tinerii, în special cei aflați în educație și la început de carieră, reprezintă principalul grup de risc.
- Emigrarea nu este determinată exclusiv de șomaj sau sărăcie; persoanele ocupate intenționează, de asemenea, să emigreze.
- Percepțiile privind stabilitatea și predictibilitatea economică influențează decisiv intențiile de emigrare.
- Factorii culturali și valorici, inclusiv nivelul de religiozitate, influențează deschiderea către mobilitate.
- Intențiile de emigrare constituie un semnal timpuriu relevant pentru intervenții de politici publice.

DIRECȚII DE POLITICI:

Pentru a reduce presiunea emigrației și a transforma mobilitatea într-un factor de dezvoltare, Republica Moldova trebuie să adopte politici proactive și integrate, care să acționeze simultan asupra determinantilor economici, sociali și culturali. Se recomandă următoarele acțiuni:

- Dezvoltarea unui ecosistem de ocupare de calitate (locuri de muncă stabile, salarii competitive, posibilități de mobilitate profesională crescute);
- Crearea de poli de dezvoltare locală care să redistribuie oportunitățile economice, educaționale, culturale, odihnă și recreere, etc. pe întreg teritoriul național, evitând concentrarea excesivă a acestora în câteva centre urbane majore (precum mun. Chișinău).
- Consolidarea legăturii dintre tineri și instituțiile statului, prin programe de mentorat, stagii în administrația publică și în sectorul privat, prin platforme digitale de dialog și implicare;
- Multiplicarea acțiunilor de antreprenariat pentru tineri, prin granturi, incubatoare regionale și acces la microfinanțare;
- Campanii publice de revalorizare a muncii în țară și de promovare a succesului profesional local;
- Promovarea unei imagini moderne și pozitive a statului.

© Institutul Național de Cercetări
Economice
© Centrul de Cercetări Demografice
"Acad. Gh. Paladi"
str. Ion Creangă 45, Chișinău, MD-2068
E-mail: tania.tabac@gmail.com

Pentru citare:

TABAC, T. Probabil da, probabil nu; cu siguranță da, cu siguranță nu: ce indică datele despre intențiile de emigrare din Republica Moldova. *Policy Brief*, Nr.2, 2025. Centrul Cercetări Demografice "Acad. Gh. Paladi", Institutul Național de Cercetări Economice. <https://doi.org/10.36004/nier.ccd.pb.2025.2.4>